

Nú gongur rætta vegin: Avlopið á handilsjavnnum er aftur vaksið í ár:

Útfluttu fyri 138 milliónir meiri enn vit innfluttu fyri

Fyrsta ársfjórðing í ár var avlopið á handilsjavnnum 138 milliónir. Tað merkir, at vit útfluttu vørur fyri 138 milliónir meiri, enn vit innfluttu fyri

ÁKI BERTHOLDSEN

Gongdin í tí partinum av føroyska búskapinum, sum umfatar innflutning, útflutning og handilsjavna, er tann rætta.

Ein uppperð frá Hagstovuni vísir nevnliga, at vit útflutta fyri væl meiri, enn vit innflutta fyri.

Tøluni frá Hagstovuni vísa, at fyrsta ársfjórðing í ár, útfluttu vit fyri 643 milliónir tilsamans.

Av teimum e.u. 20 milliónir skip.

Restin, 623 milliónir, eru ymsar vørur.

Fyrsta ársfjórðing í ár innfluttu vit hinvegin fyri 505 milliónir, tað eru skipini eisini tald við, men vit innfluttu bara skip fyri eina

Handilsjavn Føroya 1989 - 1998, mló. kr.

Mló. kr.	1989	1990	1991	1992*	1993	1994	1995	1996	1997	1. ársfj.	1997	1998
Útflutningur												
skip	188	265	150	240	80	50	35	116	88		17	20
uttan skip	2343	2313	2635	2398	2052	2026	1992	2301	2445		576	623
Tilsamans	2530	2578	2785	2639	2132	2076	2026	2417	2533		593	643
Innflutningur*												
skip	154	205	52	65	0	37	10	98	115		0	1
uttan skip	2376	1879	1864	1944	1426	1518	1756	2020	2194		489	504
Tilsamans	2530	2084	1936	2009	1426	1553	1766	2118	2309		489	505
Handilsjavn												
skip	33	60	98	175	80	13	24	18	-27		17	19
uttan skip	-33	434	751	454	626	510	236	281	251		87	119
Tilsamans	0	494	849	630	706	523	260	299	224		104	138

Talvan vísir gongdina í handilsjavnnum seinastu árin. Handilsjavnin er munurin ímillum innflutning og útflutning. Í 1992 var ein nýggj skrásetingarskipan tikin í nýtslu. Tøluni fyri 1992 kunnu tí ikki samanberast við undanfarin ár. Mangt bendir á, at við nýggju skipanini er innflutningurin hægri, enn hann var eftir gomlu skipanini

millión fyrsta ársfjórðing.

Hetta gevur sostatt eitt avlop á handilsjavnnum uppá 138 milliónir tilsamans.

Verða skipini drigin frá, er handilsjavnaavlopið av vanligum vörum 119 milliónir krónur triggjar teir fyrstu mánaðirnar í ár.

Fyrsta ársfjórðing í fjør var handilsjavnaavlopið 104 milliónir táð skipini

eru tald við. Verða skipini drigin frá, var handilsjavnaavlopið 87 milliónir.

Tvs, at av vanligum vörum og tenastum er avlopið á handilsjavnnum 32 milliónir størri fyrsta ársfjórðing í ár, enn tað var í fjør. Verða skipini tikin uppí, var avlopið 34 milliónir størri triggjar teir fyrstu mánaðirnar í ár enn sama tíðarskeið í fjør.

Tilsamans var avlopið á handilsjavnnum 224 milliónir í fjør.

Størst var tað í 1991, táð tað var 849 milliónir.

Sum tað sæst á tølunum, var tað serliga í 1993, at útflutningurin kavaði, men innflutningurin fór heilt í botn í 1990.

Síðani 1989 var størsti innflutningur skipum í 1990, táð vit innfluttu skip

fyri 205 milliónir. Sama ár útfluttu vit skip fyri 285 milliónir.

Hesi seinastu nýggju árin hava vit tilsamans útflutt skip fyri 1.132 milliónir.

Somu árin hava vit innflutt skip fyri 736 milliónir.

vørur til framleiðslu veksur mest

Í sosialinum triggjadaginn kundu vit vísa á tað positiva, at tað serliga er útflutningur av fiski í smápaksum, tvs meiri virkaðum fiski, sum vaks mest fyrsta ársfjórðing í ár, samanborið við í fjør.

Og tøluni yvir innflutningurin vísa, at tað er innflutningurin av tilfari til byggingvinnuna og innflutningurin av tilfari til aðra framleiðslu, sum er vaksin mest hendan fyrsta ársfjórðing í ár, afturimóti í fjør.

Tøluni frá Hagstovuni vísa, at fyrsta ársfjórðing í ár innfluttu vit tilfari til byggingvinnuna fyri 40 milliónir.

Tað eru 30% meiri enn sama tíðarskeið í fjør, táð vit innfluttu vørur til byggingvinnuna fyri 31 milliónir.

Innflutningurin av vörum til aðra framleiðslu vaks 32% tann fyrsta ársfjórðing í ár afturimóti í fjør.

Fyrstu triggjar mánaðirnar var hann 113 milliónir, í fjør var hann 85 milliónir.

Annars var veruligt skráð í byggingvinnuni fyrst í nítíðarunum, men síðani hevur hon ment seg aftur spakiliga.

Frá 1993 til 1994 minkaði innflutningurin av vörum til byggingvinnuna 23%.

Men síðani hevur tað gingið framá.

Frá 1994 til 1995 vaks hesin innflutningur 29% og hetta hevur verið gongdin líka síðani.

Annars vísir yvirlitið frá Hagstovuni eitt sermerkt fall í innflutninginum á brennievni.

Stjórin á Statoil, Niels J. Nattestad hevur áður greitt okkum frá, at orsøkin til hetta er, at prísurin er lækkadur eini 20% síðani fyrst í 1997. Somuleiðis hava tað verið nógv færri útlendsk skip í Føroyum higartil í ár, enn tað vóru í fjør. Og somuleiðis er nýtslan minkað eitt sindur.

Tilsamans hevur hetta ført við sær, at innflutningurin av brennievni hevur verið 35%, ella meiri enn ein tríðing, minni fyrsta ársfjórðing í ár, enn hann var í fjør.

Fyrsta ársfjórðing í ár innfluttu vit olju, bensin og annað brennievni fyri 68 milliónir.

Sama tíðarskeið í ár var innflutningurin 44 milliónir.

Framvegis nógvar bilar

Annars vísir nýggjast á uppperðin frá Hagstovuni, at innflutningurin av bilum veksur framvegis nóg.

Fyrsta ársfjórðing í ár vaks hann 8% afturimóti somu tíð í fjør.

Fyrsta ársfjórðing í fjør innfluttu vit bilar fyri 23 milliónir. Triggjar teir fyrstu mánaðirnar í ár var hann tveir milliónir størri, tvs, 25 milliónir.

Men hetta er lítið afturimóti vøkstrinum frá 1999 til 1995, tí tá vaks bilainnflutningurin 429%.

Men so skal tað eisini nevast, at fyrst í nítíðarunum var hann mestsum uppsteðgaður.

Í 1993 innfluttu vit t.d. ikki fyri meiri enn 11 milliónir í bilum og í 1994 fyri ikki meiri enn 17 milliónir.

Í 1995 kom innflutningurin av bilum upp á 91 milliónir og í 1996 uppá 133 milliónir. Í fjør minkaði hann eitt vet aftur, niður í 129 milliónir. Men tøluni fyri fyrsta ársfjórðing benda so á, at gongd er komin á aftur.

Feskastu tøluni hjá Hagstovuni vísa somuleiðis, at innflutningurin av vörum til vanligu nýtslu er vaksin 11% triggjar teir fyrstu mánaðirnar í ár, afturimóti somu tíð í fjør.

Tvs, at vøksturinn sum hevur verið seinastu fyra árin heldur fram.

Fyrsta ársfjórðing í ár innfluttu vit nýtsluvørur fyri 174 milliónir. Um somu tíð í fjør var talan um 157 mló.

Innflutningurin, eftir nýtsluendamáli, 1990 - mars 1998, í mló.kr.

							Jan. -mar. 1997	Jan. -mar. 1998	Árlig %-broyting				Jan. -mar. 1997	Jan. -mar. 1998
BEC - vörubólkar	1990	1993	1994	1995	1996	1997	1997	1998	1993	94	95	96	1997	1998
1 Fóður	133	94	109	103	151	178	32	37	16	-5	46	18	14	0
2 Annað til landbúnað	14	14	15	15	18	18	3	3	7	1	20	-1	0	0
3 Til byggivirki	212	106	82	105	135	163	31	40	-23	29	28	21	30	30
4 Til aðra framleiðslu	357	288	337	349	412	408	85	113	17	3	18	-1	32	32
5 Brennievni v.m.	248	219	182	202	250	249	88	44	-17	11	24	0	-35	-35
6 Maskinur o.o. útger	112	75	123	147	149	199	48	44	65	19	2	34	-8	-8
7 Bilar	33	11	17	91	133	129	23	28	56	429	47	-3	8	8
8 Til beinleiðis nýtslu	501	600	517	582	633	702	167	174	3	13	9	11	11	11
9 Vörur ikki fik, aðra	198	41	30	43	44	44	10	11	-25	42	2	1	6	6
1- 9: Innflutningur uttan skip og fisk	1808	1348	1412	1637	1925	2091	469	492	8	16	18	9	7	7
10 Skip o.t.	206	0	37	10	98	115	0	1	-72	854	18			
11 Salt	5	4	8	8	9	6	2	1	104	3	14	-36	-27	-27
12 Feskur fiskur	47	26	17	27	28	27	15	2	-33	65	1	-3	-84	-84
13 Frystur heilur fiskur	12	29	56	60	8	29	3	5	90	8	-87	275	46	46
14 Ídnaðarfiskur	6	21	23	23	51	42	9	4	11	-1	122	-18	-67	-67
11-14: Fiskur o.t. tils.	71	79	103	119	95	103	29	13	31	15	-20	8	-57	-57
Allur innflutningur	2084	1426	1553	1766	2118	2309	489	505	9	14	20	9	3	3

Talvan vísir innflutningin eftir nýtsluendamáli. Í 1992 var nýggj skrásetingarskipan tikin í nýtslu. Tí kunnu tøluni fyri 1992 ikki samanberast við undanfarin ár. Mangt bendir á, at við nýggju skipanini er innflutningurin hægri enn hann hevði verið